

Motion till riksdagen

1988/89:A715

av Maj-Inger Klingvall och Berit Löfstedt (båda s)
Arbetsrättsliga frågor avseende familjehem

Familjehemmen är en viktig resurs i socialtjänsten. Ännu viktigare i dag än tidigare, eftersom institutioner för barn nästan helt försvunnit.

Kraven på familjehemmen har stadigt ökat. Socialtjänsten arbetar numera i allmänhet längre med förebyggande insatser i hemmet, skolan o.s.v. innan ett omhändertagande görs. Det innebär att barnen som placeras kan vara mycket krävande både psykiskt och socialt. Dessutom har kravet på regelbunden och tät kontakt mellan familjehemmet och de biologiska föräldrarna kraftigt ökat. Det är en positiv utveckling, men innebär självklart ytterligare arbete för familjehemmen. Att vara familjehemsförälder är ett tungt och mycket ansvarsfullt arbete. Det gäller att ha psykisk ork och energi dygnet runt dag efter dag. Engagemang, känslor och inlevelseförmåga måste räcka till både för egna barn och fosterbarn. De flesta familjehemsföräldrar är fortfarande kvinnor.

Det har också under senare år blivit allt svårare att rekrytera nya familjehem, speciellt för de mest arbetskrävande barnen. Ett skäl är naturligtvis kvinnors förändrade situation i dagens samhälle. Kvinnor finns i dag ute på arbetsmarknaden i jobb med lön som ger rätt till A-kassa, sjukpenning, föräldraförsäkring, ATP o.s.v.

Det andra skälet är den ytterst osäkra ställning man befinner sig i som familjehemsförälder – som uppdragstagare utan den trygghet som en anställning ger. En familjehemsförälder kan inte tillhöra ett fackförbund, därmed ingen A-kassa och har ingen rätt att söka vuxenstudiebidrag. Föräldraförsäkringen utgår med garantibeloppet 60 kr/dag. Barnbidraget beräknas efter antalet biologiska barn, vilket gör att familjehemmen går miste om kompensationen via flerbarnstillägget när bostadsbidraget för flerbarnsfamiljer minskar. Det har nämligen utgått grundat på antal hemmavarande barn.

En konsekvens av dessa förhållanden är att en del familjehem ombildats till hem för vård eller boende och blivit egna företag, med en dygnskostnad på 700–1 500 kronor per plats. Det kan säkert vara motiverat att socialtjänsten har tillgång till sådana kvalificerade hem, men det vore högst olyckligt om detta i en framtid skulle vara det enda alternativet.

Hemställan

Mot. 1988/89

A715

Med hänvisning till det ovan anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av en översyn av de arbetsrättsliga förhållandena för familjehem och förslag till åtgärder.

Stockholm den 19 januari 1989

Maj-Inger Klingvall (s)

Berit Löfstedt (s)